

Hyvinvointianalyysi

Eettiset toimintaperiaatteet

Jyväskylä 19.5.2009

Joni Kettunen

Tiina Hoffman

Satu Tuominen

Lähtökohta

- Peruslähtökohtana on yksilön hyvinvointi ja terveyden edistäminen
- Eettisillä toimintamalleilla pyritään siihen, että toiminta tuottaa pitkällä aikavälillä ja eri olosuhteissa hyvinvointia
- Yksilö voi hyvin -> vaikuttaa myönteisesti yhteisön hyvinvointiin
- Yksilön hyvinvointi on myös yhteisön etu

Aihealueet

1. Yksityisyyden kunnioittaminen
2. Kokonaisuuden huomiointi yksilön hyvinvoinnissa
3. Tarkoituksenmukaisuus
4. Paras osaaminen asiakkaan tukena
5. Jatkotutkimukset

1. Yksityisyys

- Tietosuoja
 - Asiakkaan henkilökohtaista tietoa sisältäviä dokumentteja (taustatietolomakkeet ym.) tulee säilyttää ja käsitellä kuten muutakin terveydenhuollon potilas- ja asiakasmateriaalia.
- Tulokset ovat henkilökohtaisia ja tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön
 - Työnantaja, esimies
 - Yksilön tuloksia ei vertailla esim. kollegojen tuloksiin
- Palautetilaisuus tulee järjestää asianmukaisessa, rauhallisessa paikassa
 - Myös puhelinpalaute järjestettävä asianmukaisesti
- Ryhmäpalautteen lisäksi mitattavalle tulee aina tarjota mahdollisuus henkilökohtaiseen yksilöpalautteeseen
 - Yksilöllisen palautteen tarve on erilainen riippuen sisällöistä ja henkilöistä

2. Kokonaisuuden huomiointi yksilön hyvinvoinnissa

- Asiakkaan elämäntilanne tulee kartoittaa riittävässä laajuudessa (työ, perhe, vapaa-aika) jotta tulokset ja toimenpide-ehdotukset voidaan suhteuttaa kokonaiskuvaan
- Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus kertoa oma kokemuksensa palautumis-/ kuormitustilanteesta, johon analyysin tuloksia peilataan. Subjektiiivinen näkemys on arvokasta tietoa!
- Toimenpiteitä arvioidessa tulee ottaa huomioon asiakkaan elämäntilanne, jotta pystytään ehdottamaan realistisia ja toteutettavissa olevia muutoksia. Jo pienetkin elämäntapamuutokset voivat olla ratkaisevia.
- Esimerkiksi liikunnan osalta tulee arvioida harrastuneisuus ja oma arvio liikunta-aktiivisuudestaan, ei pelkästään analyysin tulokset liikunnan määrästä ja laadusta.
- Tulee huomioida mittaukseen (autonomisen hermoston toimintaan) vaikuttavat muut tekijät
 - Sairaudet ja lääkkeet (mm. kilpirauhanen, rytmihäiriöt, tulehdussairaudet, diabetes), alkoholin käyttö, poikkeavat tilanteet

3. Tarkoituksenmukaisuus

- Hyvinvointianalyysi tulee suunnitella asiakaslähtöisesti ja asiakkaan todellisista tarpeista. Mittaus ei ole tärkeä mittauksen vuoksi.
- Mittausten toistoissa ja määrissä suhteutettava asiakkaan vaiva saatavaan hyötyyn. Jokainen mittaus tulee olla perusteltu. Valitse tilanteeseen parhaiten sopiva mittalaite.
- Asiakkaalle tulee tarjota vain käyttötarkoituksen mukaiset raportit, ei kaikkea saatavilla olevaa tietoa
- Palautetilaisuudessa tulee keskittyä asiakkaan terveyden edistämisen kannalta olennaisiin alueisiin
- Tulee aina käydä läpi asiakkaan kanssa. Palaute ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu ovat olennainen osa Hyvinvointianalyysia.

4. Paras osaaminen asiakkaan tukena

- Palautteen antajalla tulee olla riittävä perusta ja ammattitaito hyvinvointia edistävän palvelun toteuttamiseen
 - Analyysimenetelmän perusteiden ymmärtäminen ja raporttien tulkitseminen
 - Riittävä tuntemus erilaisista interventioista ja tunnetuista menettelyistä sekä niiden saatavuudesta jatkotoimenpiteiden suunnittelun pohjana
 - Tietotaidon ylläpito ja päivittäminen: koulutukset, seminaarit
- Palveluosaaminen
 - Pelkkä mittaus ei riitä, toimenpiteet ja ratkaisuehdotukset ovat välttämättömiä!
 - Mittausten toteuttaminen laadukkaasti ja yksilön huomioiminen
 - Asiakasta ei saa ”jättää yksin” tulosten kanssa!

5. Jatkotutkimukset

- Konsultointi ja jatko-ohjaukset
 - Autonomisen hermoston toimintaan vaikuttavat useat eri tekijät. Erikoistapauksissa tulee olla mahdollisuus hakea lisätukea.
 - Osaamisen ja tietotaidon kerääminen ja jakaminen tärkeää
- Perustilanteet jatko-ohjauksen kannalta
 - 1. Kaikki ok, ei mitään erityistä syytä huoleen (asiakkaan tuntemus + HVA ok)
 - 2. Tilanne, jossa asiakkaalla jotain erityistoivomuksia tai huolestumista, mutta HVA periaatteessa ok
 - 3. Ohje tilanteeseen, joka on huolestuttava HVA-tulosten näkökulmasta → suositellaan ensin uusintamittausta, ja jos tulos toistuu, jatkotutkimuksia
- Vastuu siitä meneekö asiakas jatkotutkimuksiin vai ei on viime kädessä asiakkaalla, mutta palveluntarjoajan tulisi tarjota väylä lisätutkimuksiin